

Oponentský posudek
diplomová práce Jana Šeby na téma
„Peněžitý trest – jeho výhody, úskalí a aplikace“

Diplomant si za téma své diplomové práce zvolil analýzu tuzemské právní úpravy peněžitého trestu a možností jeho aplikace – analýzu pak provedl jak z pohledu trestního práva hmotného, tak také procesního. Jde o téma vysoce aktuální, když problematika alternativních trestů a jejich ukládání je nesmírně diskutována jak právní teorií, tak také aplikační praxí. Ta ostatně již v nedávné minulosti opakovaně na nízké ukládání peněžitých trestů upozorňovala a nabádala k ukládání peněžitého trestu ve větší míře (například formou tiskové zprávy Nejvyššího státního zastupitelství a Nejvyššího soud). Při hodnocení aktuálnosti tématu nelze pominout ani to, že v současnosti je projednáván návrh zákona, který by měl právní úpravu peněžitého trestu značně novelizovat.

Předložená práce představuje celkem 70 stran vlastního textu, jenž je vedle úvodu a závěru členěn do čtyř kapitol. Práce dále obsahuje 2 přílohy. Co se týče jazykové a stylistické stránky práce, tato je na velmi dobré úrovni. Chyby se v práci objevují pouze výjimečně (například na str. 35 první věta 4. odstavce, str. 42 konec 1. i 2. odstavce, str. 69 začátek druhého odstavce) a je zjevné, že si práci diplomant po sobě pečlivě přečetl. Formulačně je práce psaná čtivou formou.

Seznam použitých zdrojů je velmi bohatý a objevuje se v něm mnoho prací zahraniční (zejména německé a rakouské) provenience. Diplomant také vychází z vysokého počtu soudních rozhodnutí, mezi nimiž se také objevují rozhodnutí zahraničních soudů.

Co se struktury práce týče, tato je přehledná a logická. Diplomant se po úvodu věnuje peněžitému trestu v obecné rovině, kde se zejména zabývá postavením tohoto druhu trestu v systému trestů a jeho výhodami resp. nevýhodami. Druhá část práce je věnována hmotněprávní úpravě peněžitého trestu, jeho vyměrování a přeměně v případě, že odsouzený trest řádně nevykoná. Třetí kapitola popisující procesní rovinu práce vhodně začíná souvislostmi přípravného řízení a peněžitého trestu, pokračuje přes problémy ukládání trestu v řízení před soudem a končí rozбором vykonávacího řízení ve vztahu k uloženému peněžitému trestu. Ve čtvrté části práce se pak diplomant věnuje peněžitému trestu podle TOPO a (podmíněnému) peněžitému trestnímu opatření dle ZSM.

Po obsahové stránce nelze práci takřka nic vytknout. Diplomant ve své práci obsáhle analyzuje současnou právní úpravu peněžitého trestu, nezůstává však pouze u popisu právní úprava, nýbrž jednotlivé dílčí otázky vhodně komparuje se zahraničními právními úpravami (zejména německou, rakouskou, švýcarskou a holandskou). Nutno podotknout, že mnoho aspektů zahraničních právních úprav může být pro tuzemskou právní úpravu vsutku inspirující, na což diplomant také poukazuje. Zároveň ovšem nepřistupuje k zahraničním úpravám ryze nekriticky, když u některých aspektů zahraničních právních úprav konstatuje, že jejich převzetí do českého právního řádu považuje za nevhodné. Diplomant ve své práci (nejen) při zvážení zahraničních právních úprav také předkládá mnoho návrhů de lege ferenda, které vhodně shrnuje v závěru své práce. Diplomant se snad jen mohl blíže zabývat historickou genezí peněžitého trestu na našem území, vzhledem k celkové velmi vysoké kvalitě práce se však jedná pouze o výtku marginální.

Předložená diplomová práce bezpochyby splňuje požadavky pro její připuštění k ústní obhajobě.

Při ústní obhajobě by se diplomant mohl vyjádřit k tomu, proč považuje za neproveditelné, aby ve zvláštní části trestního zákoníku byly u jednotlivých trestných činů stanoveny trestní sazby peněžitého trestu (viz strana 22).

Předběžné hodnocení: výborně

Praha, 3. března 2019.

JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.